

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government

RREGULLORE QRK NR.12/2014
PËR STANDARDET MINIMALE PËR MBROJTJEN E VIÇAVE¹

REGULATION GRK NO.12/2014
LAYING DOWN MINIMUM STANDARDS FOR THE PROTECTION OF CALVES²

UREDBA VRK BR.12/2014
O MINIMALNIM STANDARDIMA ZA ZAŠTITU TELADI³

¹ Rregullore QRK Nr.12/2014 për standardet minimale për mbrojtjen e viçave është miratuar në mbledhjen e 195 të Qeverisë së Republikës së Kosovës me vendimin numër Nr.03/195me datë 03.09.2014.

² Regulation GRK No.12/2014 laying down minimum standards for the protection of calves was approved on 195 meeting of the Government of the Republic of Kosovo with the decision No. 03/195, date 03.09.2014.

³ Uredba VRK Br.12/2014 o minimalnim standardima za zaštitu teladi osvojen je na 195 sednice Vlade Republike Kosova, odluku br. 03/195, od 03.09.2014.

<p>Qeveria e Republikës së Kosovës,</p> <p>Në mbështetje të nenit 93 (4) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Në pajtim me nenin 4 (2), nenin 15 (2) dhe nenin 18 (1) të Ligjit Nr. 02/L-10 për përkujdesjen ndaj kafshëve (GZ e Institucioneve të Përkohshme të Vetëqeverisjes në Kosovë Nr.5, 01.10.2006), nenit 19 (6.2) të Rregullores Nr.09/2011 së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës (GZ, Nr.15, 12.09.2011),</p> <p>Miraton:</p> <p>RREGULLORE QRK NR.12/2014 PËR STANDARDET MINIMALE PËR MBROJTJEJEN E VIÇAVE</p> <p style="text-align: center;">Neni 1 Qëllimi</p> <p>Me këtë Rregullore përcaktohen standartet minimale për mbrojtjen e viçave të cilët mbahen për rritje dhe majmeri. Kjo rregullore është në përputhshmëri me Direktivën e Këshillit Evropian</p>	<p>The Government of the Republic of Kosovo,</p> <p>Pursuant to article 93 (4) of the Constitution of the Republic of Kosovo. Pursuant to article 4 (2,) article 15 (2) and article 18 (1) of the Law No. 02/L-10 on animal welfare (OG of the Provisional Institutions of Self-Government in Kosovo No.5, 01.10.2006), article 19 (6.2) of the Regulation No. 09/2011 On Work of the Government of the Republic of Kosovo (OG, No.15, 12.09.2011),</p> <p>Approves:</p> <p>REGULATION GRK NO.12/2014 LAYING DOWN MINIMUM STANDARDS FOR THE PROTECTION OF CALVES</p> <p style="text-align: center;">Article 1 Objective</p> <p>This Regulation lays down minimum standards for the protection of calves confined for rearing and fattening. This regulation is in accordance with the Directiv No.2008/119/EC of 18 december</p>	<p>Vlada Republike Kosopva,</p> <p>Na osnovu člana 93(4) Ustava Republike Kosova, U skladu sa članom 4 (2), člana 15 (2) i člana 18 (1) Zakona Br. 02/L-10 o dobrobit zivotinja (SL Privremenih Institucija Samouprave na Kosovu Br.5, 01.10.2006), člana 19 (6.2) Pravilnika Br. 09/2011 o Radu Vlade Republike Kosova kao i uzimajući u obzir (SL, Br.15, 12.09.2011),</p> <p>Usvaja:</p> <p>UREDBA VRK BR.12/2014 O MINIMALNIM STANDARDIMA ZA ZAŠTITU TELADI</p> <p style="text-align: center;">Član 1 Cilj</p> <p>Ovim se Uredba utvrđuju minimalni uslovi za zaštitu teladi koja se drži u svrhu uzgoja i tova. Ovaj uredba je u skladu sa Direktive Veca 2008/119/EZ od 18 decembar 2008 godibe o minimalnim uslovima za zastitu</p>
---	--	--

<p>Nr.2008/119/BE datë 18 dhjetor 2008 për kushtet minimale për mbrojtjen e viçave dhe Direktivën e Këshillit 91/496/EEZ datë 15. korrik 1991 mbi parimet me të cilat rregullohet organizimi i kontrollit veterinar të kafshëve të cilat hynë nga vendet e treta dhe me të cilat ndryshohen dhe plotësohen Direktivat 89/662/EEZ, 90/425/EEZ dhe 90/675/EEZ.</p>	<p>2008 for minimum standards for protection of calves and Council Directive 91/496/EEC of 15 July 1991 laying down the principles governing the organization of veterinary checks on animals entering from third countries amended by Directive 89/662/EEC, 90/425/EEZ and 90/675/EEC.</p>	<p>teladi i Direktiva Vieća 91/496/EEZ od 15.jula 1991 o načelima kojima se reguliše organizacija veterinarske kontrole životinja koje ulaze iz trećih zemalja i kojom se izmenjuju i dopunjuju Direktive 89/662/EEZ, 90/425/EEZ i 90/675/EEZ</p>
<p style="text-align: center;">Neni 2 Përkufizimet</p>	<p style="text-align: center;">Article 2 Definitions</p>	<p style="text-align: center;">Član 2 Definicije</p>
<p>1. Për qëllimet e kësaj Rregullore shprehjet e përdorura kanë këto kuptime:</p>	<p>1. For the purposes this Regulation the following definitions shall apply:</p>	<p>1. Za potrebe ovoga Uredba primjenjuju se sledeći pojmovi:</p>
<p>1.1. "Viç"- nënkupton gjedhin e vjetër deri në gjashtë muaj;</p>	<p>1.1. "calf" means a bovine animal up to six months old;</p>	<p>1.1. "tele" – podrazumeva govedo starosti do šest mjeseci;</p>
<p>1.2. "Autoriteti kompetent" – nënkupton Agjencin e Ushqimit dhe Veterinarisë;</p>	<p>1.2. "The competent authority" means the Food and Veterinary Agency;</p>	<p>1.2. "nadležni organ" – podrazumeva Agenciju za Hranu i Veterinarstvo;</p>
<p>1.3. "vendet e treta"- nënkupton vendet të cilat nuk janë anëtare të Unionit Evropian.</p>	<p>1.3. "Vendet and trick" - nënkupton vendet cilat nuk jane anëtare të të Unionit Evropian.</p>	<p>1.3. "treće zemlje" – podrazumeva zemlje koje nisu članice Evropske Unije.</p>
<p style="text-align: center;">Neni 3 Kushtet për fermat në të cilat mbahen viçat</p>	<p style="text-align: center;">Article 3 Conditions for forms under which the calves are kept</p>	<p style="text-align: center;">Član 3 Uslovi za farme na kojima se drže telad</p>
<p>1. Viçat nuk do të mbahen në rrethoje</p>	<p>1. No calf shall be confined in an</p>	<p>1. Tele starije od osam nedelje ne sme biti</p>

<p>individuale pas moshës tetë javëshe, përveç nëse mjeku veterinar vërteton se shëndeti ose sjellja e kafshës kërkon që të izolohet në mënyrë që të marrin trajtimin mjekesor. Gjerësia e çdo rrethoje individual për një viç do të jetë të paktën e barabartë me lartësinë e xhidavise se viçit, i matur në pozicion në këmbë, dhe gjatësia do të jenë të paktën e barabartë me gjatësinë e trupit të viçit, i matur nga maja e hundës në buzë që është pranë bishtit të kockave tuber ischi, shumëzuar me 1,1. Rrethoja individuale për viçat (përveç atyre për ndarjen e kafshëve të sëmura) nuk duhet të ketë mure të forta, por mure të shpuara të cilat lejojnë që viçat të kenë kontakt direkt vizuel dhe të prekshëm.</p> <p>2. Viçat që mbahen në grupe, hapësira në dispozicion për çdo viç duhet të jetë të paktën e barabartë me 1,5 m² për çdo viçin me një peshë të gjallë me më pak se 150 kilogramë, të paktën e barabartë me 1,7 m² për çdo viç me një peshë të gjallë prej 150 kilogram apo më shumë por, më pak se 220 kilogram, dhe të paktën të barabartë me 1,8 m² për çdo viç me një peshë prej 220 kilogramë gjallë apo më shumë.</p> <p>3. Dispozitat nga paragrafi 2 i këtij neni zbatohen në :</p> <p>3.1. pronat me më pak se gjashtë viça;</p>	<p>individual pen after the age of eight weeks, unless a veterinarian certifies that its health or behavior requires it to be isolated in order to receive treatment. The width of any individual pen for a calf shall be at least equal to the height of the calf at the withers, measured in the standing position, and the length shall be at least equal to the body length of the calf, measured from the tip of the nose to the caudal edge of the tuber ischii (pin bone), multiplied by 1,1. Individual pens for calves (except those for isolating sick animals) must not have solid walls, but perforated walls which allow the calves to have direct visual and tactile contact.</p> <p>2. for calves kept in groups, the unobstructed space allowance available to each calf shall be at least equal to 1,5 m² for each calf of a live weight of less than 150 kilograms, at least equal to 1,7 m² for each calf of a live weight of 150 kilograms or more but less than 220 kilograms, and at least equal to 1,8 m² for each calf of a live weight of 220 kilograms or more.</p> <p>3. The provisions of point 2 shall not apply to:</p> <p>3.1. holdings with fewer than six</p>	<p>smešteno u posebnom odeljku, osim ako doktor veterinarske medicine potvrdi da ga je zbog njegovoga zdravlja ili ponašanja potrebno odvojiti u svrhu lečenja. Širina pojedinačnoga odeljka za tele mora biti najmanje jednaka visini teleta u grebenu merena u stojećem položaju teleta, a dužina mora biti najmanje jednaka dužini teleta merena od vrha nosa do stražnjega (kaudalnog) ruba sjedne kosti (<i>tuber ischii</i>) pomnoženo s 1,1. Posebni odjeljci za telad (osim onih za odvajanje bolesnih životinja) ne smeju imati potpuno pune zidove, nego moraju imati otvore koji dopuštaju teladi direktan vizualni kontakt kao i dodir.</p> <p>2. Za telad koja se drži u skupu, mora biti osiguran jednak prostor od najmanje 1,5 m² za svako tele žive vage do 150 kg, najmanje 1,7 m² za svako tele žive vage od 150 do 220 kg te najmanje 1,8 m² za svako tele žive vage od 220 kg ili više.</p> <p>3. Odredbe iz stava 2 ovoga člana ne primjenjuju se na:</p> <p>3.1. domaćinstva s manje od šest teladi;</p>
--	---	--

<p>3.2. viçat e mbajtur me nënat e tyre për thithje.</p> <p style="text-align: center;">Neni 4 Kushtet e fermes për viçat ne rritje</p> <p>1. Kushtet e fermes për viçat në rritje duhet të përmbushen me dispozitat e shtojcës nga kjo Rregullore.</p> <p>2. Autoriteti kompetent zbaton mbikqyrjen me qëllim të verifikimit të respektimit të dispozitave të kësaj Rregullore.</p> <p style="text-align: center;">Neni 5 Çerifikata shëndetësore</p> <p>Kafshët të cilat importohen në Kosovë duhet shoqerohen me certifikatë shëndetsore nga Autoriteti kompetent i shtetit eksportues.</p> <p style="text-align: center;">Neni 6 Zbatimi</p> <p>1. Për zbatimin e kësaj Rregullore autoriteti kompetent ju mundeson eksperteve veterinare në rastet kur është e nevojshme në bashkëpunim me organet kompetente për zbatimin e kontrollit në</p>	<p>calves; 3.2. calves kept with their mothers for suckling.</p> <p style="text-align: center;">Article 4 Conditions for rearing calves</p> <p>1. Conditions for rearing calves must comply with the general provisions laid down in annex of this regulation</p> <p>2. The competent authority ensures that inspections are carried out in order to check verification of the respectation of provisions of this regulation.</p> <p style="text-align: center;">Article 5 Cerifikat issued</p> <p>In order to be imported into Kosovo, animals coming from other country must be accompanied by a certificate issued by the competent authority of that country.</p> <p style="text-align: center;">Article 6 Implements</p> <p>1. In order to implement this regulation the competent authority enables veterinary experts ,in case where is appropriate and in cooperation with competent authority to implement checks on the spot.</p>	<p>3.2. telad uz majke koja još sise.</p> <p style="text-align: center;">Član 4 Uslovi uzgoja teladi</p> <p>1. Uslovi uzgoja teladi moraju udovoljavati odredbama iz Dodatka ovoga Uredba.</p> <p>2. Nadležno telo sprovodi nadzore u svrhu provere sprovođenja odredbi ovoga Uredba.</p> <p style="text-align: center;">Član 5 Certifikat</p> <p>Životinje koje se uvoze na Kosovu , nadležno telo zemlje koja izvozi životinje mora osigurati certifikat koji prati životinje.</p> <p style="text-align: center;">Član 6 Primena</p> <p>1. Za potrebe primene ovoga Uredba, nadležno telo omogućuje veterinarskim stručnjacima da, u slučaju gdje je to potrebno, u saradnji s nadležnim telom</p>
---	---	--

<p>vendngjarje.</p> <p>2. Personat të cilet zbatojne mbikqyrjen duhet të impelementojne masa të posaçme sa i përket higjenes se nevojshme në mënyë që të përjashtohet rreziku i bartjes së sëmundjeve.</p> <p>3. Organi kompetent i mundëson ekspertëve veterinar të gjithë ndihmen e nevojshme gjatë zbatimit të mbikqyrjes nga paragrafi 2 i ketij neni.</p> <p>4. Para hartimit dhe përfundiit të raportit përfundimtare Organi kompetent me ekspertët vlersojnë ecurinë e mbikqyrjes.</p> <p>5. Organi kompetent i merr te gjitha masat e duhura për eliminimin apo shmangien e kundërthënive gjate mbikqyrjes nga paragrafi 1 i ketij neni .</p> <p style="text-align: center;">Neni 7 Shtojca</p> <p>Shtojca bashkëngjitur paraqet pjesë përberse të kësaj Rregullore.</p>	<p>2. Persons carrying monitoring shall implement appropriate hygiene measures with a view to avoid the risk of disease transmission.</p> <p>3. Competent authority shall provide all appropriate assistance to the commission during the implementation of the monitoring from paragraph 2 of this article.</p> <p>4. Before drafting of the final report the competent authority with commission shall evaluate the monitoring process.</p> <p>5. The competent authority shall take all appropriate measures to eliminate or avoid contradictions during the monitoring process from paragraph 1 of this article.</p> <p style="text-align: center;">Article 7 Anex</p> <p>Annex is an integral part of this regulation.</p>	<p>provedu nadzore na licu mesta.</p> <p>2. Licee koje sprovode ove nadzore moraju pimenjivati posebne mere posebno higijene potrebne da bi se isključila opasnost prenosa bolesti.</p> <p>3. Nadležno telo osigurava veterinarskim stručnjacima svaku potrebnu pomoć prilikom obavljanja nadzora iz stava 2. ovoga člana.</p> <p>4. Pre sastavljanja i objave konačnog izveštaja nadležno telo je dužno sa stručnjacima raspravljati ishod nadzora.</p> <p>5. Nadležno telo preduzima sve potrebne mere u svrhu uklanjanja nesuglasice utvrđenih tokom nadzora iz stava 1. ovoga člana.</p> <p style="text-align: center;">Član 7 Dodatak</p> <p>Dodatak je priložen u prilogu ovoga Uredba i njegov je sastavni deo.</p>
---	--	---

<p style="text-align: center;">Neni 8 Hyrja në fuqi</p> <p>Kjo Rregullore hyn ne fuqi shtatë (7) ditë pas nënshkrimit nga ana e Kryeministrit.</p> <p style="text-align: right;">Hashim Thaçi</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">Kryeministër i Republikjës së Kosovës</p> <p style="text-align: right;">19 Shtator 2014</p>	<p style="text-align: center;">Article 8 Entry into force</p> <p>This regulation enters into force seven (7) days after signature by the ptimer Minister.</p> <p style="text-align: right;">Hashim Thaçi</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">Prime Minister of the Republic of Kosovo</p> <p style="text-align: right;">19 September 2014</p>	<p style="text-align: center;">Član 8 Stupanje na snagu</p> <p>Ovaj Pravilnik stupa na snagu sedam (7) dana od dana potpisivanja od strane Premijera.</p> <p style="text-align: right;">Hashim Thaçi</p> <hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: auto;"/> <p style="text-align: center;">Premijer Republike Kosova</p> <p style="text-align: right;">19 Septembar 2014</p>
--	--	---

SHTOJCA	ANNEX	DODATAK
<p>1. Materialet e përdorura për ndërtimin e akomodimit të viçave në veçanti boksat dhe pajisjet me të cilat viçat mund të vijnë në kontakt nuk duhet të jenë të dëmshme për viçat dhe duhet të jetë në gjendje të pastrohen dhe të dezinfektohen tërësisht.</p> <p>2. Qarqet elektrike dhe pajisjet duhet të jenë të instaluara në harmoni me dispozitat e aprovuara në mënyrë që të shmangin goditjet elektrike.</p> <p>3. Izolimi, ngrohja dhe ventilimi i ndërtesës duhet të sigurojë që qarkullimi i ajrit, niveli i pluhurave, temperatura, lagështia relative e ajrit dhe përqendrimit e gazerave të mbahen brenda limiteve të cilat nuk janë të dëmshme për viçat.</p> <p>4. Të gjitha pajisjet e automatizuara ose mekanike të domosdoshme për shëndetin dhe mirëqenien e viçave duhet të inspektohen të paktën një herë në ditë. Defektet e verejtura duhet të evitohen menjëherë, ose, nëse kjo nuk është e mundur, duhet të merren hapa për të mbrojtur shëndetin dhe mirëqenien e viçave derisa defekti të evitohet, sidomos duke përdorur metodat alternative të të ushqyerit dhe mbajtjen e një mjedisi të kënaqshëm. Kur sistemi i ventilimit artificial përdoret, duhet të egzistoj një sistem mbeshtetes i përshtatshëm për të garantuar rifreskim të mjaftueshem të ajrit</p>	<p>1. Materials used for the construction of calf accommodation and in particular of boxes and equipment with which calves may come into contact must not be harmful to the calves and must be capable of being thoroughly cleaned and disinfected.</p> <p>2. Electrical circuits and equipment must be installed properly so as to avoid electric shocks.</p> <p>3. Insulation, heating and ventilation of the building must ensure that the air circulation, dust level, temperature, relative air humidity and gas concentrations are kept within limits which are not harmful to the calves.</p> <p>4. All automated or mechanical equipment essential for the calves' health and well-being must be inspected at least once daily. Where defects are discovered, they must be rectified immediately or, if this is impossible, appropriate steps must be taken to safeguard the health and well-being of the calves until the defect has been rectified, notably by using alternative methods of feeding and maintaining a satisfactory environment. Where an artificial ventilation system is used, there must be an appropriate back-up system to guarantee sufficient air renewal to preserve the health and well-being of the calves in</p>	<p>1. Materijali koji se koriste za izgradnju smeštaja za telad, a pogotovo odjeljaka i opreme s kojom telad može doći u dodir, ne smeju biti štetni za telad te se moraju moći temeljito čistiti i dezinficirati.</p> <p>2. Električne instalacije i oprema moraju se postaviti u skladu s važećim propisima kako bi se izbegli udari električne struje.</p> <p>3. Izolacija, grejanje i prozračivanje objekte moraju biti takvi da se osigura strujanje zraka, koncentracija plinova i prašine, temperatura i relativna vlažnost zraka unutar granica koje nisu štetne za telad.</p> <p>4. Sva automatska i mehanička oprema neophodna za zdravlje i dobrobit teladi mora se proveravati najmanje jednom dnevno. Uočeni kvarovi moraju se odmah otkloniti, a ako to nije moguće, moraju se preduzeti odgovarajući postupci za zaštitu zdravlja i dobrobiti teladi sve dok se kvar ne ukloni, naročito, korišćenjem alternativnih načina hranjenja i održavanja zadovoljavajućih uslova u kojima se životinje drže.</p> <p>Ukoliko se koristi sastav veštačko prozračivanja, mora se za slučaj kvara osigurati i odgovarajući pričuveni sastav prozračivanja koji je, do uklanjanja kvara</p>

<p>për të ruajtur shëndetin dhe mirëqenien e viçave. Duhet të sigurohet sistemi i alarmit që të paralajmëroj personin i cili kujdeset për kafshë lidhur me dukurinë e defektit të sistemit dhe i njëjti duhet të testohet rregullisht.</p>	<p>the event of failure of the system, and an alarm system must be provided to warn the stock-keeper of the breakdown. The alarm system must be tested regularly.</p>	<p>na glavnom sastavu, dovoljan za očuvanje zdravlja i dobrobiti teladi. Mora se osigurati sastav dojave koji osobu koja se brine za životinje upozorava na pojavu kvara sastava te se isti mora redovito proveravati.</p>
<p>5. Viça nuk duhet të mbahen përherë në vende të errëta. Për të plotësuar nevojat e tyre fiziologjike dhe të sjelljes, duhet të shfrytëzohet ndriçimi i nevojshem natyral ose artificial. Ndriçimi artificial duhet të funksionojë për një periudhë të paktën ekuivalente me periudhën e dritës natyrore zakonisht në dispozicion në mes të orës 9.00 dhe 17.00. Përveç kësaj, ne objekt duhet të jete gjate gjithë kohes ndriçimi i përshtatshem (fikse ose levizese) të mjaftueshme të cilat duhet të jenë në dispozicion për të lejuar viçat që do të kontrollohen në çdo kohë.</p>	<p>5. Calves must not be kept permanently in darkness. To meet their behavioral and physiological needs, appropriate natural or artificial lighting has to be used. Artificial lighting must function for a period at least equivalent to the period of natural light normally available between 09.00 and 17.00. In addition, suitable lighting (fixed or portable) strong enough to allow the calves to be inspected at any time must be available.</p>	<p>5. Telad se ne smije stalno držati u mraku. Kako bi se zadovoljile potrebe teladi s obzirom na ponašanje i fiziologiju, mora se osigurati odgovarajuće prirodno ili veštačko osvetljenje. Ukoliko se koristi veštačko osvetljenje, njegovo trajanje mora odgovarati najmanje razdoblju prirodnoga svetla u vremenu od 9.00 do 17.00 sati. U objektu mora biti osigurano odgovarajuće osvetljenje (fiksno ili prenosno) dovoljno jako da se u svakome trenutku može obaviti provera teladi.</p>
<p>6. Të gjithë viçat e strehuar duhet të kontrollohen të paktën dy herë në ditë nga pronari ose personi përgjegjës për kafshët, ndërsa viçat që mbahen jashtë shtallës duhet të kontrollohen të paktën një herë në ditë. Çdo viç i cili shfaqë shenja të sëmundjes ose lëndimit, personi i cili kujdeset për te pa vonese duhet ti ndërnerë masat e duhura e nëse gjendja e viçave nuk përmiresohet, patjeter të kërkohet keshillë nga veterineri, sipas nevojës, viçi i sëmurë apo i lënduar duhet të vendoset në hapsirë</p>	<p>6. All housed calves must be inspected by the owner or the person responsible for the animals at least twice daily and calves kept outside must be inspected at least once daily. Any calf which appears to be ill or injured must be treated appropriately without delay and veterinary advice must be obtained as soon as possible for any calf which is not responding to the stock-keeper's care. Where necessary, sick or injured calves must be isolated in adequate accommodation with dry, comfortable bedding.</p>	<p>6. Posednik ili osoba odgovorna za životinje mora telad koja se drži u objektima kontrolirati najmanje dva puta dnevno, a telad koja se drži na pašnjacima najmanje jednom dnevno. Svakome teletu koje pokazuje znakove bolesti ili je ozledeno, osoba koja se brine za njega mora bez odlaganja osigurati odgovarajuću pažnju, a ukoliko se stanje teleta ne poboljša, mora se što prije zatražiti savet veterinaru, prema potrebi, bolesna ili ozlijedena telad mora se odvojiti u odgovarajuće prostore sa suhom</p>

<p>adekuate në shtroje të përshtatshme dhe të terur.</p> <p>7. Hapsira për strehim të viçave duhet të ndërtohet në mënyrë që të i mundesojë viçave të shtrihen, pushojnë, ngriten dhe përkujdesje pa vështërsi.</p> <p>8. Viçat nuk duhet të lidhen, me përjashtim të viçave të strehuar në grupe, të cilët mund të lidhen më së shumti një orë gjatë kohës së të ushqyerit me qumësht ose zevendësues të qumështit. Po qe se viçat lidhen, pajisjet duhen të jenë të tilla që të mos shkaktojnë lëndim dhe të kontrollohen rregullisht për të siguruar komoditet. Çdo litar duhet të jetë i punuar të tillë që të mos vijë deri te ngulfatja apo lëndimi në mënyrë që ti mundësohet viçit të lëvizë në përputhje me pikën 7 të këtijë aneksi.</p> <p>9. Hapsirat për strehim, rrethojat, pajisjet dhe veglat e përdorura për viçat duhet të pastrohen dhe dezinfektohen për të parandaluar infeksionet e ndersjellta dhe organizmat bartës të sëmundjeve. Jashtëqitjet, urina dhe mbetjet e ushqimit duhet të largohen sa më shpesh që është e nevojshme për të minimizuar erën e pakëndshme dhe për të shmangur joshjen e insekteve apo brejtësve.</p> <p>10. Dyshemetë duhet të jenë të lëmuara por jo të rrëshqitshme, për të parandaluar</p>	<p>7. The accommodation for calves must be constructed in such a way as to allow each calf to lie down, rest, stand up and groom itself without difficulty.</p> <p>8. Calves must not be tethered, with the exception of group-housed calves which may be tethered for periods of not more than one hour at the time of feeding milk or milk substitute. Where tethers are used, they must not cause injury to the calves and must be inspected regularly and adjusted as necessary to ensure a comfortable fit. Each tether must be designed to avoid the risk of strangulation or injury and to allow the calf to move in accordance with point 7 of this annex.</p> <p>9. Housing, pens, equipment and utensils used for calves must be properly cleaned and disinfected to prevent cross-infection and the build-up of disease-carrying organisms. Faeces, urine and uneaten or spilt food must be removed as often as necessary to minimize smell and avoid attracting flies or rodents.</p> <p>10. Floors must be smooth but not slippery, so as to prevent injury to the</p>	<p>i udobnom steljom.</p> <p>7. Prostori za telad moraju biti tako konstruirani da svako tele moe bez teškoća leći, odmarati se, ustati i njegovati se.</p> <p>8. Telad ne sme biti vezana, osim teladi koja se drži u skupima kad se telad može vezati najduže jedan sat za vrijeme hranjenja mlijekom ili mliječnom zamjenom. Ukoliko se telad veže, oprema za vezanje mora biti takva da ne uzrokuje ozljeđivanje teladi te se mora redovito kontrolirati i prema potrebi prilagođavati kako bi se osiguralo njeno udobno akomodiranje. Svaki vez mora biti načinjen tako da ne može doći do gušenja ili ozljeđivanja te mora omogućavati teletu da se kreće u skladu s točkom 7. ovoga Dodatka.</p> <p>9. Objekti, odjeljci, oprema i potrepštine koje se koriste za telad moraju se čistiti i dezinficirati na odgovarajući način kako bi se sprečilo širenje međusobnih infekcija i pojava prenosnika bolesti. Feces, urin i nepojedena ili rasuta hrana mora se uklanjati koliko je često potrebno, kako bi se na najmanju meru svelo stvaranje neugodnih mirisa i izbeglo privlačenje muha ili glodavaca.</p> <p>10. Podovi moraju biti glatki, ali ne skliski, kako bi se sprečilo ozljeđivanje teladi te</p>
---	---	--

<p>lëndimin dhe vuajtjen e viçave gjatë qëndrimit në këmbë apo shtrirë. Siperfaqja e dyshemesë duhet të jetë e fortë e rafshhtë dhe e qëndrueshme në mënyrë që të përshtatet madhësisë dhe peshës së viçave. Sipërfaqëja ku shtrihen viçat duhet të jetë e rehatshme, pastër dhe e kullueshme ku nuk duhet të keet ndikim të dëmshëm tek viçat. Per viçat më të ri se dy (2) jave duhet te sigurohet shtrojë adekuate</p>	<p>calves, and so designed as not to cause injury or suffering to calves standing or lying on them. They must be suitable for the size and weight of the calves and form a rigid, even and stable surface. The lying area must be comfortable, clean, and adequately drained and must not adversely affect the calves. Appropriate bedding must be provided for all calves less than two (2) weeks old.</p>	<p>izrađeni i postavljeni tako da ne uzrokuju ozljeđivanje ili patnju teladi koja na njima stoji ili leži. Podovi moraju biti primereni veličini i težini teladi i činiti čvrstu, ravnu i stabilnu površinu. Površina za ležanje mora biti udobna i čista, s odgovarajućom drenažom te ne sme štetno delovati na telad. Za svu telad mlađu od dve (2) nedelje mora se osigurati odgovarajuća stelja.</p>
<p>11.Viçave duhet tu afrohet ushqim i pershtatshëm për moshën, peshën dhe nevojave fiziologjike për të ndikuar në shëndetin dhe mirëqenien e tyre . Për këtë qëllim, ushqimi duhet të përmbajë hekur të mjaftueshëm për të siguruar një nivel mesatar hemoglobinës në gjak e të paktën 4,5 mmol/ litër dhe një racion minimal i përditshëm i ushqimit fibroz duhet të sigurohet për çdo viç me i vjeter se dy javë, sasia rritet nga 50 g për 250 g në ditë për viçat nga tetë deri në 20 javë të vjetra. Viçave nuk duhet vënë maskat gjembore.</p>	<p>11.All calves must be provided with an appropriate diet adapted to their age, weight and behavioral and physiological needs, to promote good health and welfare. To this end, their feed must contain sufficient iron to ensure an average blood hemoglobin level of at least 4,5 mmol/litre, and a minimum daily ration of fibrous feed must be provided for each calf over two weeks old, the quantity being raised from 50 g to 250 g per day for calves from eight to 20 weeks old. Calves shall not be muzzled.</p>	<p>11. Svoj teladi mora biti osigurana odgovarajuća hrana prilagođena njihovoj dobi, tjelesnoj masi, fiziološkim potrebama i potrebama ponašanja, a s ciljem uticanja zdravlja i dobrobiti teladi. U tu svrhu, hrana za telad mora sadržavati dovoljno željeza da se osigura prosečna stepen hemoglobina u krvi od najmanje 4,5 mmol/litri te minimalni dnevni obrok vlaknaste hrane za svako tele starije od dve nedelje u količinama koje se povećavaju od 50 g do 250 g dnevno za telad starosti od osam do 20 nedelja. Teladi se ne smije stavljati brnjica.</p>
<p>12. Të gjithë viçat duhet të ushqehen të paktën dy herë në ditë. Gjate mbajtjes së viçave në grupe dhe kur nuk ushqehen sipas dëshires (<i>ad libitum</i>) apo nga një sistem i të ushqyerit automatik, secili viç duhet të kete qasje në të ushqyer sikur të tjeret në grup.</p>	<p>12. All calves must be fed at least twice a day. Where calves are housed in groups and not fed <i>ad libitum</i> or by an automatic feeding system, each calf must have access to the feed at the same time as the others in the group.</p>	<p>12. Sva se telad mora hraniti najmanje dva puta dnevno. Pri skupnom držanju teladi i kad se ne hrane po volji (<i>ad libitum</i>) ili pri hranjenju bez upotrebe automatske opreme, sva telad mora istovremeno imati pristup hrani.</p>
<p>13. Të gjithë viçat e moshës mbi dy javë</p>	<p>13. All calves over two weeks of age must</p>	<p>13. Sva telad starija od dve nedelje mora</p>

<p>duhet të kenë qasje në sasi të mjaftueshme të ujit të pishëm që ti permbushë nevojat fiziologjike. Në kushtet e motit të nxehtë për viçat që janë të sëmurë duhet të sigurohet ujë i pijshëm gjatë gjithë kohës.</p> <p>14. Pajisjet për ushqim dhe furnizim me ujë të pijshëm për viça duhet të jenë të dizajnuara, konstruktura, të vendosur dhe të mirëmbajtura në atë mënyrë që të minimizohet kontaminimi i ushqimit dhe ujit.</p> <p>15. Secili viç pas lindjes duhet të ushqehet me kulloshtër sa më parë që është e mundur, në secilin raste në gjashtë orët e para të jetës së tij.</p>	<p>have access to a sufficient quantity of fresh water or be able to satisfy their fluid intake needs by drinking other liquids. However, in hot weather conditions or for calves which are ill, fresh drinking water must be available at all times.</p> <p>14. Feeding and watering equipment must be designed, constructed, placed and maintained so that contamination of the calves' feed and water is minimized.</p> <p>15. Each calf must receive bovine colostrums as soon as possible after it is born and in any case within the first six hours of life.</p>	<p>imati pristup dovoljnoj količini sveže vode ili mora biti u mogućnosti zadovoljiti svoje potrebe pijenjem drugih tekućina. U slučaju visoke temperature okoline ili u slučaju bolesti, teladi mora biti dostupna sveža pitka voda u svako doba.</p> <p>14. Oprema za hranjenje i napajanje mora biti oblikovana, izrađena, postavljena i održavana na takav način da se mogućnost zagađenja hrane i vode svede na najmanju moguću meru.</p> <p>15. Svako tele mora dobiti goveđi kolostrum što je moguće prije nakon telenja, a svakako unutar prvih šest sati života.</p>
---	---	---